Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT

Lausunto

140/04.01.00/2024

**SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN KIRJALLINEN LAUSUNTOPYYNTÖ**

**Lausuntopyyntö HE 55/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä. KT kannattaa esitystä, jonka mukaan Kevan valvonta siirrettäisiin Valtiovarainministeriöstä kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan tehtäväksi. Muutoksen myötä Keva olisi vastaavien Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia koskevien säännösten alainen kuin työeläkevakuutusyhtiöt ja Finanssivalvonta valvoisi Kevan toimintaa pääsääntöisesti samoin kuin työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa.

**Työkyvyttömyysriskin vähentäminen**

KT toivoi jo aikaisemmassa lausuntopalautteessa, että Fiva antaisi työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyen tarkempia ohjeita, koska Keva-lain TK-riskiin liittyvien toimialarajojen tulkinta on ollut tähän saakka vaikeaa. Lausuntopalautteen perusteella kohtaan Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus 36 a § lisättiin uusi momentti kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelisluterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

Täsmennetyssä esityksessä todetaan, että Finanssivalvonta valvoisi Kevalle säädettyä erityistehtävää työkyvyttömyysriskin pienentämisessä. Tältä osin Finanssivalvonnan tulisi valvoa erityisesti työeläkevarojen käyttöä tässä asiassa, ja valvontaa tulisi suorittaa samojen periaatteiden mukaisesti kuin Finanssivalvonta tällä hetkellä valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa. Jatkossa Kevan olisi seurattava työkyvyttömyyden ennaltaehkäisyyn tarkoitettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta. Keva raportoisi työkyvyttömyysriskin vähentämiseen ja työkykyjohtamisen kehittämiseen liittyvistä palveluista valtiovarainministeriön sijaan Finanssivalvonnalle

KT pitääkin erittäin kannatettavana, että esitykseen lisättiin Finanssivalvonnalle valtuus antaa määräyksiä Kevan tehtäviin kuuluvasta työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

**Kevan rahoituksen suunnittelu ja sen seuranta**

KT lausui aikaisemmin, että esityksen perusteella jää hieman tulkinnanvaraiseksi, miten Fiva käytännössä valvoisi Kevan rahoituksen suunnittelua, sijoitustoimintaa ja riskienhallintaa.

Esityksen lausuntopalaute kohdassa todetaan, että Kevasta annettuun lakiin ei esimerkiksi lisätty sijoituspäätöksiä ja sijoitussuunnitelmaa koskevia, 19 työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 ja 29 §:ää vastaavia säännöksiä niihin liittyvine Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksineen. Tällaiset säännökset eivät liity suoraan esityksen pääasialliseen tavoitteeseen Kevan valvonnan siirrosta, ja

niiden laatiminen edellyttäisi laajempaa valmistelua. Tältä osin esitys jää KT:n mielestä edelleen hieman epäselväksi.

**Kevan hallitukselle ja toimitusjohtajalle pääosin vastaavat kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet**

Esityksen mukaan Kevasta annettuun lakiin lisättäisiin Kevan hallitukselle ja toimitusjohtajalle pääosin vastaavat kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet kuin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle on säädetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

Lisäksi Kevalle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista ja kelpoisuusvaatimusten täyttämisestä Finanssivalvonnalle.

Lakiin lisättäisiin myös säännökset Kevan vastuullisesta matemaatikosta, tämän tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden vastuullisia vakuutusmatemaatikkoja koskevia vakuutusyhtiölain säännöksiä

KT kannattaa kelpoisuusvaatimuksien päivittämistä vastaamaan soveltuvin osin työeläkeyhtiöiden kriteerejä sekä säännöksiä vastuullisen matemaatikon vaatimuksista.

KT kiinnitti aikaisemmassa lausunnossaan huomiota siihen, että pätevyysvaatimuksissa toimitusjohtajan osalta todettiin hyvä johdon tuntemus. Käytetty termi oli hankalasti tulkittava ja vaati täsmennyksiä. Lausuntopalautteen perusteella toimitusjohtajaa koskevia vaatimuksia tarkennettiinkin esityksessä siten, että häneltä edellytettäisiin ”hyvän johdon tuntemuksen” sijaan työeläkevakuutusyhtiöitä vastaavaa ”hyvää liikkeenjohdon tuntemusta”, mutta säännöksen perusteluissa tarkennettaisiin, ettei tällä tarkoiteta nimenomaan yritys- tai liiketoiminnan johtamisen tuntemusta (14 §). Kyseiseen lainkohtaan lisättiin työeläkevakuutusyhtiöitä vastaava säännös, jonka mukaan Kevan vastuullinen matemaatikko ei voi toimia Kevan toimitusjohtajana.

KT pitää tekstimuutosta kannatettavana.

**Valvontamaksut**

Esityksen mukaan Kevan valvontamaksut kasvaisivat nykyiseen verrattuna.

Finanssivalvonnan arvion mukaan Kevan valvonnan siirtyminen kokonaan sen tehtäväksi kasvattaisi Finanssivalvonnan työmäärää aluksi kolmella ja myöhemmin kahdella henkilötyövuodella nykyisestä.

Valvonnan siirtymisen jälkeen ensimmäiset kolme vuotta Finanssivalvonta arvioi työmäärätarpeen lisäyksen olevan noin kolme henkilötyövuotta Finanssivalvonnan kartoittaessa Kevan toimintaa ja Kevaa koskevaa, työeläkevakuutusyhtiöistä osin poikkeavaa sääntelyä sekä selvittäessä riskiperusteisesti mahdollisia erityisiä valvontatarpeita. Nämä Finanssivalvonnalle aiheutuvat lisäkustannukset katettaisiin nostamalla Kevan sille maksamia valvontamaksuja.

KT totesi jo aikaisemmassa lausunnossa, että Finanssivalvonnalle tulee taata riittävät resurssit. KT piti Fivan valvontamaksuja kuitenkin suurina. Alkuvaiheessa aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia, mutta toiminnan vakiinnuttua henkilötyövuosien ja kustannusten määrää on syytä arvioida uudelleen.

Lausuntopalautteessa tästä todettiin, että valvontamaksulain uudistuksessa vuonna 2023 tunnistettiin tarve tarkastella Finanssivalvonnan rahoituksen kestävyyttä ja valvontamaksulain kokonaisrakennetta säännöllisin väliajoin, esimerkiksi 5–10 vuoden välein, sääntely-ympäristössä ja valvottavaryhmissä tapahtuvien muutosten takia.

KT:n näkemyksen mukaan toiminnan voidaan nähdä olevan jo vakiintunutta viimeistään viiden vuoden kuluttua, jolloin resursseja Kevan valvonnan osalta olisi mahdollista pienentää.

Knuuti Juha
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT